

ВАКЦИНАЦІЯ – ШЛЯХ ДО ЗДОРОВОГО МАЙБУТНЬОГО ЛЮДСТВА

*Опара Н.М.,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент*

Щорічно Всесвітня Організація охорони здоров'я (ВООЗ) в останній тиждень квітня проводить Всесвітній тиждень імунізації. В 2019 році – це 24-30 квітня.

Девіз проведення заходу в цьому році Protected Together. Vaccines Work! (Защитимся вместе: вакцины действуют).

В рамках компанії 2019 року ВООЗ та партнери будуть вести роботу за наступними напрямками:

- демонстрація важливого значення вакцинації для охорони здоров'я дітей, спільнот і людства;
- залучення уваги до необхідності подальшого розвитку успіхів в галузі імунізації і усунення «прогалин» (підвищення обсягу ресурсів, що виділяються на ці цілі);
- пропаганда планової імунізації фундаменту для побудови надійних, стійких систем охорони здоров'я і забезпечення загального охоплення послугами охорони здоров'я.

За даними ВООЗ щорічна вакцинація дозволяє попередити від 2-3 мільйонів смертей щорічно. Завдяки вакцинації кількість щорічних смертей від кору зменшилася в усьому світі з 3-7 млн. до 100 тисяч (у 2015 році в світі від кору померло 73 тисячі людей).

В 2017 році вакциновано 116,2 мільйони дітей, це безпрецедентний показник за всю історію вакцинації.

З 2010 року в 113 країнах запроваджені нові вакцини, за цей час число вакцинованих дітей зросло на 20 мільйонів. За прогнозами ВООЗ за допомогою нових вакцин у найближчі 5-10 років буде врятовано 8 мільйонів дітей.

Вакцинація (щеплення, імунізація) – створення штучного імунітету в людини до певних інфекційних хвороб, шляхом введення вакцини, анатоксину чи імуноглобуліну. Вакцинація дозволяє попередити епідемії. Відповідно рекомендаціям ВООЗ епідемія оголошується, коли виникає 100 випадків захворювання на 100 тисяч населення. Розрізняють наступні види вакцинації:

1. Обов'язкову (відповідно календарю профілактичних щеплень).
2. Рекомендовану (наприклад, при грипі).
3. Примусову (наприклад, при сказі).

Більше 16 мільйонів людей врятовані від паралічу при поліомієліті – це наслідок глобальних зусиль по ліквідації хвороби. І все це завдяки вакцинації.

В 1979 році завдячуючи вакцинації на Землі була ліквідована натуральна віспа. Останній природній випадок цієї хвороби був зафіксований у 1977 році.

У 2011 році Продовольча і сільськогосподарська організація ООН (ФАО) оголосила про перемогу світового товариства над чумою великої рогатої худоби (ВРХ). Останній випадок був зафіксований у 2001 році.

Після проведення вакцинації формується два види імунітету.

Колективний – коли 90-95% населення вакциновано від конкретної хвороби.

Індивідуальний – формується при такому захворюванні як правець.

В перспективі розроблення вакцин і проведення вакцинації проти багатьох важливих захворювань – простого герпесу, малярії, гепатиту С, ВІЛу, гонореї. Для ряду захворювань єдиним захистом є вакцинація – це сказ, жовта лихоманка.

Імунізація проти низки захворювань може проводитися комбінованою вакциною, що зменшує кількість уколів і візитів до лікувального закладу. В нашій країні згідно календаря щеплень проводиться вакцинація від наступних хвороб:

- туберкульоз;
- гепатит В;
- кір, паротит, краснуха;
- дифтерія, правець;
- кашлюк;
- поліомієліт;
- ХІБ – інфекція.

Про важливість проведення своєчасної вакцинації говорять наступні цифри:

- щороку в світі від гепатиту В помирає 686 тисяч людей;
- щорічно в Україні від туберкульозу помирає 5 тисяч людей;
- з початку 2019 року за офіційною статистикою ВООЗ на кір в Україні захворіло 42 тисячі людей.

В рамках покращення роботи з питань своєчасної вакцинації в нашій країні за підтримки дитячого фонду ООН – Unicef та Міністерства охорони здоров'я України після проведеної вакцинації пацієнтам у лікувально-профілактичних закладах видаються спеціальні наліпки: «Я розумна і вакцинована».

Список використаних джерел

1. Дитяча імунологія: підручник / Л.І.Чернишова, А.П.Волоха, Л.В. Костюченко та ін.; за ред. проф. Л.І.Чернишової, А.П. Волохи.- К., ВСВ «Медицина», 2013.- 720с.
2. Інфекційні хвороби у дітей: національний підручник / Л.І.Чернишова, А.П.Волоха, А.В.Бондаренко, Ф.І.Лапій / Під ред. Чернишової Л.І. - К., ВСВ «Медицина», 2016.- 1024с.